

Plaatsen en zones onder speciale bescherming

Pilootdepartement: Ministerie van Landsverdediging

Werkdocument 30

I. TOE TE PASSEN BEPALINGEN

A. Rechtsgrond

1. Internationaal recht: Aanvullend Protocol I - artikelen 59 en 60.
  - a) De artikelen 59 en 60 voorzien in de mogelijkheid om bepaalde plaatsen en zones onder een speciale bescherming te plaatsen teneinde de ingezetenen van deze plaatsen en zones, tijdens een gewapend conflict, te vrijwaren voor de gevaren van de strijd.
  - b) Artikel 59 schrijft voor dat het de partijen bij het conflict verboden is met welke middelen ook, onverdedigde plaatsen aan te vallen; dan volgen de met betrekking tot deze plaatsen te vervullen voorwaarden, de verklaring- en kennisgevingprocedure, de afbakening, de mogelijkheid om een overeenkomst over onverdedigde plaatsen te sluiten, het verlies van het statuut en de bescherming.
  - c) Artikel 60 bepaalt dat het de partijen bij het conflict verboden is hun militaire operaties uit te strekken tot de zones, waaraan zij bij overeenkomst de status van gedemilitariseerde zone hebben toegekend, indien de uitbreiding in strijd is met de bepalingen van een zodanige overeenkomst. Vervolgens worden de wijze van totstandkoming alsmede de modaliteiten van een overeenkomst tussen partijen, de te vervullen voorwaarden met betrekking tot de zone, de afbakening en het verlies van de bescherming beschreven.
2. Nationaal recht

Wet van 16 april 1986 houdende aanneming van het Eerste Aanvullend Protocol.

B. Analyse van de te nemen maatregelen

1. In een eerste studie zou moeten worden uitgemaakt of deze plaatsen of zones, waarvan de instelling reeds in vreedstijd niet uitgesloten is, kunnen gekozen en ingedeeld worden en of, in voorkomend geval, van deze instelling kennis kan worden gegeven buiten elke conflictperiode om.

In die analyse dient rekening te worden gehouden met de humanitaire motieven voor dergelijke beslissingen en met de noden van de landsverdediging (inplanting van militaire doelen, verplaatsingen van de strijdkrachten, enz.).

2. In de veronderstelling dat de instelling van beschermde plaatsen en gedemilitariseerde zones reeds in vreedstijd kan overwogen worden, zullen de vele praktische modaliteiten van de uitvoering van deze beslissing moeten bestudeerd worden:
  - a) keuze van de onverdedigde plaatsen en gedemilitariseerde gebieden;
  - b) in voorkomend geval, officiële kennisgeving aan derde staten;
  - c) afbakening van de geografische omtrek;
  - d) regels voor samenwerking en coördinatie tussen burgerlijke en militaire autoriteiten (implicaties voor de militaire autoriteiten bij de planning van operaties en het gedrag van eenheden in de nabijheid van die plaatsen en gebieden);
  - e) maatregelen van overleg met geallieerde staten;
  - f) aanduiding van de bevoegde autoriteiten.
3. In het tegenovergestelde geval zou reeds in vreedstijd een procedure moeten opgesteld worden om de artikelen 59 en 60 toepasbaar te maken, in functie van de evolutie van het conflict en de noodwendigheden van het ogenblik.

Dat veronderstelt natuurlijk, vanwege de bevoegde burgerlijke en militaire autoriteiten (het ministerieel defensiecomité, territoriale overheden, enz.), een volledige kennis van de door deze artikelen geboden mogelijkheden.

II. BETROKKEN DEPARTEMENTEN

- A. Ministerie van Landsverdediging
- B. FOD Binnenlandse Zaken
- C. FOD Buitenlandse Zaken.

III. BUDGETTAIRE WEERSLAG

De eventuele budgettaire implicaties kunnen thans niet geraamd worden.

IV. STAND VAN ZAKEN

- A. Ministerie van Landsverdediging

Plaatsen en zones onder speciale bescherming

Op dit moment bestaat er geen enkele formele procedure wat betreft de oprichting van plaatsen en zones onder bijzondere bescherming door burgerlijke autoriteiten.

B. FOD Binnenlandse Zaken

Te vervolledigen door de bevoegde diensten van de FOD Binnenlandse Zaken.

C. FOD Buitenlandse Zaken

Te vervolledigen door de bevoegde diensten van de FOD Buitenlandse Zaken.

V. VOORSTELLEN VAN BESLISSING

Een werkgroep bestaande uit afgevaardigden van de betrokken Departementen zou, op initiatief van de ICHR, een studie moeten uitvoeren teneinde:

- A. reeds in vredetijd de militaire noden te bepalen;
- B. indien mogelijk reeds in vredetijd uitvoeringsmaatregelen te treffen,;
- C. de procedure vast te stellen die terzake tijdens gewapende conflicten zal moeten worden gevolgd.

VI. LAATSTE BIJWERKING

April 2004.

VII. DATUM VAN GOEDKEURING DOOR DE ICHR

8 juni 2004

VIII. BIJLAGEN

/